

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/26/2016
Identifikačné číslo spisu:	6015201166
Dátum vydania rozhodnutia:	01.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6015201166.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudkýň JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Petry Príbelskej PhD. v právnej veci navrhovateľa: W. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX I. XXX, toho času M., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci Bratislava, so sídlom Nám. slobody 12, 810 05 Bratislava 15, Kancelária Hlohovec, M. R. Štefánika 1, 920 01 Hlohovec, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp.zn. 6130/2015 zo dňa 4. septembra 2015, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 28Sp/70/2015-31 zo dňa 16. februára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 28Sp/70/2015-31 zo dňa 16. februára 2016 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil rozhodnutie odporcu sp. zn. 6130/2015 zo dňa 4. septembra 2015 a náhradu trov konania navrhovateľovi nepriznal. Odporca napadnutým rozhodnutím nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci.

Krajský súd v Banskej Bystrici z obsahu správneho spisu zistil, že navrhovateľ doručil odporcovi 21. apríla 2015 žiadosť o poskytnutie právnej pomoci vo veci podanej žaloby za nesprávny úradný postup, ktorú k žiadosti pripojil, a ktorú podľa žiadosti podal na súd 10. apríla 2015. Správny orgán na základe súčinnosti, o ktorú požiadal Okresný súd Trnava zistil, že na tomto okresnom súde je vedená žaloba proti Úradu geodézie, kartografie a katastra SR pod sp.zn. 26C/86/2015. V spise sa nachádza aj rozhodnutie Úradu geodézie, kartografie a katastra SR zo dňa 23. júla 2015 č. LPO-4733/2015/NU, ktorým bolo rozhodnuté, že sa nevyhovuje žalobcovej žiadosti o sprístupnenie informácií. V odôvodnení tohto rozhodnutia je uvedené, že navrhovateľ nepodal žiadosť o predbežné prerokovanie náhrady škody. Túto podal len jeho otec. Krajský súd ďalej konštatoval, že v spise je fotokópia rozhodnutia Správy

katastra Žilina X-290/2003-AH zo dňa 8. júla 2004, podľa ktorej nebolo vyhovené N. P. (otec navrhovateľa) a neboli opravené údaje katastra nehnuteľností. O odvolaní proti tomuto rozhodnutiu bolo rozhodnuté rozhodnutím zn. Xo-33/2004-Ma zo dňa 20. septembra 2004, ktorým bolo odvolanie zamietnuté a prvostupňové rozhodnutie potvrdené. Ďalej sa v správnom spise nachádza návrh na náhradu škody vo veci 26C/86/2015 v konaní o nároku, pri uplatňovaní ktorého žiada navrhovateľ právnu pomoc v preskúmanom správnom konaní. Podľa podanej žaloby nesprávnym úradným postupom malo byť odmietnutie opravenia chyby v katastrálnom operáte rozhodnutím č. Xo-33/2004-MA zo dňa 20. septembra 2004. Navrhovateľ si uplatnil v tomto konaní nemajetkovú ujmu 3 000,- €, ktorá mala spočívať v spôsobenom utrpení, strese, úzkosti, pocitov nespravodlivosti a krivdy z nesprávneho úradného postupu, ktorý vážne zhoršil vzťahy so švagrinou navrhovateľa a konanie o žalobe o určenie hraníc, tieto vzťahy úplne zničilo a trvalo štyri roky. Navrhovateľ uviedol, že konanie o tejto žalobe sa ho dotklo najmenej, ale aj tak vnímal zničenie do vtedy normálnych priateľských rodinných vzťahov medzi príbuznými.

Podľa krajského súdu z vyššie uvedeného vyplýva, že odporca svoje zistenie o tom, že navrhovateľ sa v predmetnom konaní o náhradu škody, domáha náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť zhoršením alebo zničením rodinných vzťahov z dôvodu vedenia konania na súde, ktoré bolo vyvolané nesprávnym postupom správy katastra a jej nadriadeného orgánu, a ktoré skončilo najneskôr vydaním rozhodnutia o dovolaní 17.12.2009, kedy najneskôr mohla vzniknúť tvrdená ujma, založil správne na tvrdeniach navrhovateľa. Navrhovateľ sa teda o tom, že mu vznikla ujma dozvedel vtedy, keď táto vznikla. Odporca v napadnutom rozhodnutí odcitoval znenie § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, podľa ktorého právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie. Z tohto ustanovenia je zrejmé, že zákon viaže začiatok plynutia subjektívnej lehoty na deň, kedy sa poškodený dozvedel o škode.

Navrhovateľ tvrdil, že mu škoda vznikla zrušením priateľských vzťahov s príbuznými počas vedenia sporu medzi otcom a jeho príbuznými v čase vedenia sporu o určenie hraníc pozemkov na súde. Z uvedeného vyplýva, že dôvod pre ktorý navrhovateľ považuje napadnuté rozhodnutie za nezákonné, nemohol obstať.

Krajský súd ďalej uviedol, že odporca je povinný poskytnúť právnu pomoc žiadateľovi bezplatne v prípade, že sú splnené všetky zákonom stanovené podmienky na poskytnutie takejto právnej pomoci uvedené v § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. Dôvodom na neposkytnutie právnej pomoci je aj premlčanie práva, pre ktorého uplatňovanie žiadateľ požaduje poskytnutie právnej pomoci. K námietke, že rozhodnutie je nezákonné, pretože odporca sa nezaoberal uplynutím objektívnej premlčacej lehoty, ktorá je 10 rokov, Krajský súd uviedol, že tým odporca nepochybil, nakoľko stačí, že navrhovateľovi uplynula subjektívna lehota na to, aby bolo právo premlčané.

Krajský súd ďalej poukázal na to, že odporca napadnuté rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva z dvoch dôvodov. Prvým dôvodom bolo, že žalobca nepožiadaval o predbežné prerokovanie ním uplatňovaného nároku na príslušnom správnom orgáne, a preto podanie žaloby o uplatňovanie tohto nároku proti príslušnému správnomu orgánu, je zrejme bezúspešným uplatňovaním práva. Proti uvedenému dôvodu napadnutého rozhodnutia navrhovateľ nenamietal. Tento dôvod teda medzi účastníkmi nebol sporný, pričom stačí len jeden dôvod na to, aby išlo o bezúspešné uplatňovanie práva.

Navrhovateľ vo svojej žiadosti o poskytnutie právnej pomoci tvrdil, že mu vznikla škoda vo forme nemajetkovej ujmy a to nezákonným postupom správneho orgánu, pričom za takýto nezákonný postup označuje právoplatné rozhodnutie správneho orgánu, ktoré právoplatnosť nadobudlo v roku 2004 v konaní, ktorého nebol účastníkom. Navrhovateľ v preskúmanom správnom konaní nepredložil žiadny dôkaz o tom, že uvedené rozhodnutie je nezákonné.

Krajský súd z vyššie uvedených dôvodov usúdil, že záver odporcu, že navrhovateľ sa naň obrátil so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci vo veci, ktorá je zrejme bezúspešným uplatňovaním práva, je vecne správny. Súd preto napadnuté rozhodnutie podľa § 250q ods. 3 O.s.p. potvrdil.

2.

Včas podaným odvolaním sa navrhovateľ domáha, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k.: 28Sp/70/2015-31 zo dňa 16.02.2016, ako nesprávny a nezákonný zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Navrhovateľ je presvedčený, že v jeho prípade v otázke priznania nároku na bezplatnú právnu pomoc nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Je presvedčený, že aj v prípade, ak mu uplynula subjektívna lehota, neuplynula mu márne ešte objektívna lehota. Pričom tvrdí, že Centrum právnej pomoci sa k tejto otázke ani nevyjadrilo. Je podľa neho nepochybné, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil danú vec, vydal nesprávne rozhodnutie, ktorým porušil jeho právo na právnu pomoc a teda aj právo na spravodlivé súdne konanie.

Ďalej navrhovateľ tvrdí, že úrad Geodézie a kartografie klame vo veci jeho vlastnej žiadosti o náhradu škody, lebo túto podal, pričom poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia odporcu č. 6130/2015 na stranu 5 posledný odsek a na pečiatku úradu, ktorá má na žiadosti byť.

3.

Odporca sa k odvolaniu vyjadril podaním z dňa 11.04.2016, v ktorom trvá na svojom stanovisku, že rozhodnutie sp.zn. 6130/2015, č.k.: KaHC-25842/6130/2015-55030/2015, ktorým nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci, je správne a vydané v súlade so zákonom. Z odvolania navrhovateľa podľa Centra právnej pomoci (ďalej len „CPP“) vyplýva, že za nesprávne právne posúdenie považuje navrhovateľ posúdenie premlčacích lehôt (subjektívnu a objektívnu) súdom a zároveň Centrom. Podľa odporcu si navrhovateľ vykladá objektívnu a subjektívnu premlčaciu lehotu podľa zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (č. 514/2013 Z.z.) účelovo tak, aby to bolo výhodné preňho. Odporca je presvedčený, že plynutie lehôt a rozdiel medzi nimi je dostatočne vysvetlený v rozhodnutí CPP, ako aj v napadnutom rozsudku krajského súdu.

Odporca ďalej dôvodí, že pokiaľ ide o zrejmu bezúspešnosť, je tu prítomný aj druhý dôvod, a to: nepožiadanie navrhovateľa o predbežné prerokovanie ním uplatňovaného nároku správnym orgánom, a preto podanie žaloby, je zrejme bezúspešné uplatňovanie práva, pričom proti tomuto dôvodu navrhovateľ nenamietal - nebol teda medzi účastníkmi sporným. Tento dôvod spochybnil navrhovateľ až v odvolaní. Podľa názoru CPP, by naň odvolací súd nemal prihliadať.

Vzhľadom na vyššie uvedené, CPP navrhuje, aby odvolací súd napadnutý Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k.: 28Sp/70/2015-31 zo dňa 16.02.2016 ako vecne správny potvrdil.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p.).

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada,

aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.)

Na vady konania pred správnym orgánom sa prihliada len ak vzniknuté vady mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (250i ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z.z. na účely tohto zákona je právnou pomocou poskytovanie právnych služieb osobe oprávnenej podľa tohto zákona v súvislosti s uplatňovaním jej práv, ktoré zahŕňajú najmä právne poradenstvo, pomoc pri mimosúdnych konaniach, vrátane sprostredkovania riešenia sporov formou mediácie spisovanie, podaní na súdy, zastupovanie v konaní pred súdmi a vykonávanie úkonov s tým súvisiacich a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z., podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa odseku 1 písm. a/ a b/ musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci bez finančnej účasti.

Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z.z. pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd v danej veci posudzoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 28Sp/70/2015-31 zo dňa 16.02.2016. Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd SR s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním v plnej miere stotožňuje a na doplnenie uvádza, že je potrebné si uvedomiť, že subjektívna premlčacia lehota práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu štátu začína plynúť okamihom, keď sa poškodený o škodu dozvedel (§ 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci). Z predložených spisových materiálov a z tvrdení samotného navrhovateľa, vyplýva, že dôsledky nesprávneho úradného postupu pociťuje od momentu vydania rozhodnutia Katastra, zo dňa 20.09.2004 a od momentu podania žaloby na súd, čo bolo dňa 18.10.2004. Treba si uvedomiť, že nie je dôležitý okamih, kedy sa poškodený dozvie kto zodpovedá za takto spôsobenú škodu, a teda námietky navrhovateľa v tomto smere podané v odvolaní nie sú relevantné.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení odvolacích námietok žalovaného a účastníka konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku a teda rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 28Sp/70/2015-31 zo dňa 16.02.2016 potvrdil ako vecne a právne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p. a § 250l ods. 2 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný navrhovateľ má právo na náhradu trov tohto konania, čo však v prejednávanej veci nenastalo, a teda súd právo na náhradu trov konania navrhovateľovi nepriznal.

Podľa § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. (Správny súdny poriadok), konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.